

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za januar/siječanj –februar/veljača 2014. godine

Sarajevo, april/travanj 2014. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	6
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	7
3.1. <i>Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)</i>	7
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	7
3.3. <i>Prosječna obvezna pričuva</i>	8
3.4. <i>Devizne pričuve Centralne banke BiH</i>	8
3.5. <i>Depoziti</i>	8
3.6. <i>Kredit</i>	9
3.7. <i>Berze</i>	9
4. Vanjski sektor.....	10
5. Strane direktne investicije.....	11

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Veoma oskudni dostupni podaci za januar prikazuju nekoliko pozitivnih, ali i negativnih indikatora ekonomskog rasta na početku 2014. godine. Pokrivenost robnog izvoza uvozom sa 58,2% u prva dva mjeseca 2014 je na nivou istog perioda iz prethodne godine. To je rezultat skoro jednakog godišnjeg rasta vrijednosti robnog izvoza i uvoza od približno 5%.

Rast izvoza je bio praćen snažnim povećanjem proizvodnje prerađivačke industrije u januaru u odnosu na decembar od 6,1% nakon čega je došlo do smanjenja (u odnosu na januar) od 1,1%. Pored toga, trgovina na malo BiH bilježi realno smanjenje prometa od 1,3% u januaru u odnosu na decembar je dovelo do godišnjeg pada od 0,8%. Ovo je donekle popravljeno u februaru kada je promet povećan za 0,9% (u odnosu na januar). Time je (ali zahvaljujući februarskom blagom smanjenju u 2013.) ostvaren godišnji realni rast prometa od 1,9%.

Blago povećanje maloprodajnog prometa uz rast robnog uvoza bi mogli ukazivati na pozitivan uticaj domaće tražnje na ekonomski rast početkom 2014 godine.

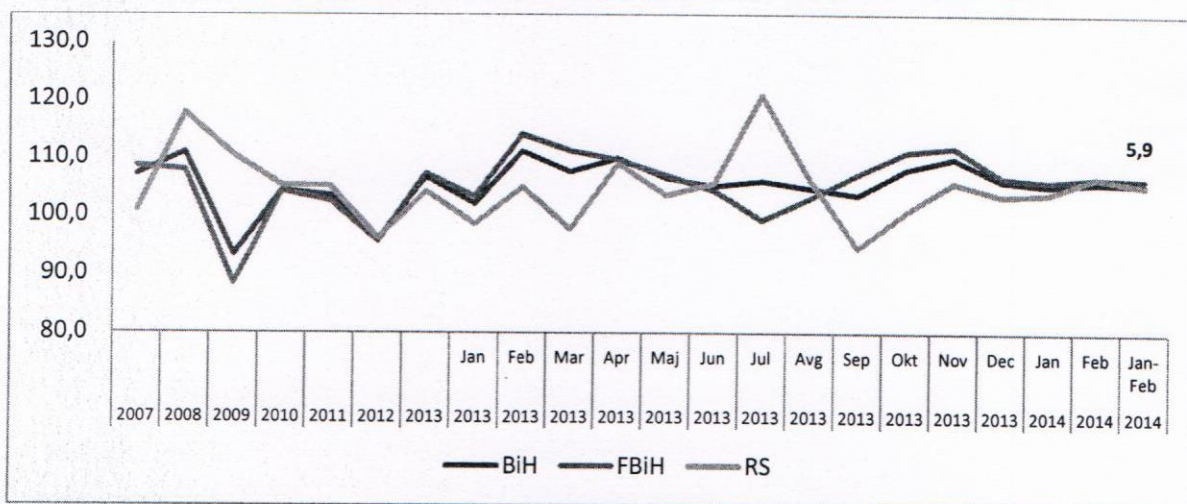
Konačno, deflacija započeta još u drugom polugodištu 2013 je nastavljena i u januaru i februaru 2014 i to plilično značajnom stopom od 1,6%. Ovakvo kretanje cijena počinje sve više da zabrinjava obzirom da bi nastavak ovog trenda mogao dodatno ugroziti ekonomski rast.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Nakon 2013. godine kada je BiH prilično neočekivano zabilježila relativno solidan rast fizičkog obima industrijske proizvodnje čini se da je pozitivan trend rasta nastavljen i tokom prva dva mjeseca 2014. godine. Naime, prema preliminarnim podacima BHAS-a za period januar- februar 2014. godine u BiH registrirano je povećanje kalendarski prilagođenog fizičkog obima industrijske proizvodnje od 5,9% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po sektorima najznačajniji doprinos rastu ostvaren je u domenu bh. prerađivačke industrije gdje je zahvaljujući povećanju izvozne tražnje ostvaren rast od 12%. Pored prerađivačke industrije pozitivna stopa rasta proizvodnje od oko 5% ostvarena je i u sektoru rudarstva. S druge strane u sektoru za proizvodnju električne energije u poređenju sa prva dva mjeseca prethodne godine zabilježeno je smanjenje proizvodnje od oko 10%.¹Ovo smanjenje proizvodnje električne energije u BiH posljedica je nešto slabije proizvodnje u hidroelektranama kao i prilično visoke osnovice iz prethodne godine. Ako se posmatra po entitetima evidentno je da su oba entiteta ostvarila povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje sa registriranim stopama rasta od 6,3% u FBiH odnosno 5,2% u RS-u.²

Grafikon 1: Industrijska proizvodnja u BiH

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada u BiH

Broj zaposlenih lica u BiH u januaru 2014. godine je iznosio 692,3³ hiljada što je za 1,1% više u odnosu na isti mjesec 2013. godine. Najznačajniji porast broja zaposlenih pri međugodišnjem poređenju je u prerađivačkoj industriji i hotelijerstvu i ugostiteljstvu. Ipak, smanjenje broja zaposlenih je još uvijek izraženo u pojedinim granama djelatnosti, a naročito u trgovini na veliko i malo i građevinarstvu. Administrativna stopa nezaposlenosti u BiH u januaru 2014. godine je iznosila 44,6%. Broj nezaposlenih lica u BiH u februaru 2014. godine je uvećan za 0,4% g/g, i iznosio je 556,9 hiljada, što je znatno sporiji rast u odnosu na prosječnu stopu rasta u 2013. godini (tabela ispod).

¹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, "Indeks obima industrijske proizvodnje za februar 2014. godine", 31.03.2014. godine.

² FZZS i RZSRS, mjesečna saopštenja industrijske proizvodnje za februar 2014.

³ Privremeni podatak. Izvor: BHAS

Prosječna neto plata u BiH u januaru 2014. godine je iznosila 838 KM i nominalno je veća za 1,1% g/g. U privatnom sektoru najzapaženije smanjenje neto plata u posmatranom mjesecu je u oblastima hotelijerstva i ugostiteljstva, prevoza i skladištenja, umjetnosti zabave i rekreacije, te ostalih uslužnih djelatnosti. Sve ostale oblasti privatnog sektora bilježe međugodišnji rast neto plate. U javnom sektoru u januaru 2014. godine jedino je u oblasti obrazovanja registrovano smanjenje prosječne neto plate (poređenje g/g). Prosječna penzija u BiH u februaru 2014. godine je iznosila 352⁴ KM i veća je nominalno za 4,6% u odnosu na isti mjesec 2013. godine. Minimalne penzije u februaru su iznosile 169,3 KM u RS i 326,2 KM u FBiH.

Tabela 1: Osnovni indikatori tržišta rada u BiH⁵

Period	Broj zaposlenih lica u BiH	Broj nezaposlenih lica u BiH	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Prosječna penzija u BiH (KM)
IV 2013.	686.066	552.461	827	337
I 2014.	692.283	557.314	838	352
II 2014.	-	556.892	-	352
Stope rasta g/g				
IV 2013.	-0,1%	1,7%	0,1%	0,1%
I 2014.	1,1%	0,5%	1,1%	4,6%
II 2014.	-	0,4%	-	4,6%

Izvor: BHAS, Entitetski zavodi za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje BD, penzioni fondovi u BiH

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Prva dva mjeseca 2014 su bila obilježena značajnim rastom (6,7%) sredstava sa JR UIO dodjeljenih budžetima nakon izmirenja javnog vanjskog duga. To bi mogla biti dosta pozitivna vijest obzirom da bi ovo mogao biti prvi kvartal sa pozitivnim rastom nakon dvije godine opadanja (osam tromjesečja). Do povećanja je došlo uprkos još uvijek prilično snažnom rastu obaveza izmirenja vanjskog duga (koje imaju prioritet u raspodjeli sa JR) od 38,8% i to prije svega zahvaljujući rastu bruto prihoda od 6,5%, te smanjenju povrata sa JR od 2,6%. Pored toga, bazni efekat (niske osnovice) je takođe imao značajan uticaj obzirom na pomenuto smanjenje u proteklih godina. Ipak, poboljšanje bi možda moglo biti tek privremenog karaktera obzirom da poreske prijave PDV-a prikazuju znatno drugačiju sliku. Naime, rast neto prihoda PDV-a od 11,5% je odgovoran za skoro cjelokupan rast prihoda na JR u prva dva mjeseca 2014. Nasuprot tome, PDV prihodi bilježe tek stagnaciju prema poreskim prijavama za isti period, tako da bi se prema tome rast neto prihoda mogao kretati približno oko 1%. Pomenuto odstupanje između prikupljenih i obračunatih prihoda PDV-a bi moglo ukazivati na značajan rast povrata u narednim periodima.

⁴ Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu entitetskih nivoa penzija ponderisanih odnosom ukupnog broja penzionera u svakom od bh. entiteta.

⁵ Podatak o broju zaposlenih i platama za februar 2014. godine nije bio objavljen u periodu pripreme Informacije.

Tabela 2: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza

	2013	2011	2012	2013	2014	2014	
	strukt				jan-feb	jan	feb
Bruto prihodi - prikupljeno	100,0	6,3	-0,1	0,2	6,5	-2,3	16,8
Povrati	16,9	21,2	0,2	12,8	-2,6	-5,0	-0,3
Neto prihodi - prikupljeno	83	4,0	-0,1	-2,1	8,6	-1,7	21,2
PDV	53	5,0	0,5	-1,9	11,5	1,9	22,5
Carine	4	-7,4	-18,5	-5,6	14,9	2,1	26,1
Akcize	22	7,9	2,8	-2,5	3,9	-2,3	12,9
Putarine	5	-5,3	-1,3	-0,1	15,5	9,5	22,7
Ostali prihodi	0	-2,7	-1,7	1,9	10,3	9,8	10,7
Neusklađeni prihodi	0	-67,2	-70,4	99,9	-60,3	-100,0	99,1
Raspoloživo za raspodjelu	100,0	6,3	0,0	0,1	5,9	-2,5	15,7
Minimalne rezerve	17,1	20,7	0,2	12,6	-2,5	-4,8	-0,1
Budžeti	82,9	4,1	-0,1	-2,1	7,9	-2,0	19,9
Servisiranje vanjskog duga	11,6	12,9	37,2	47,5	38,8	59,5	19,4
FBiH	7,5	12,5	37,8	51,0	45,6	70,7	22,9
RS	4,0	13,7	36,1	41,1	29,3	44,5	14,5
BD	0,0	-3,2	19,7	474,5	0,0	0,0	0,0
Raspodjeljeno nakon servisiranja vanjskog duga	71,3	3,5	-2,8	-7,2	6,7	-4,2	19,9
Institucije BiH	12,7	0,0	8,9	0,0	0,0	0,0	0,0
FBiH	37,2	3,2	-6,0	-7,7	8,6	-4,6	25,2
RS	18,9	5,9	-2,8	-11,0	7,0	-6,1	23,5
BD	2,4	4,9	-1,5	-2,9	9,5	-2,5	24,3

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje

Rast (g/g) u % ako nije drugačije naznačeno

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Indirektni porezi, doprinosi, te ostale takse, kazne i naknade su takođe zabilježili rast na nivou BiH (od 6%) u prva dva mjeseca 2014 godine. Najzaslužniji za to je bio godišnji rast prihoda od doprinosa (5,5%) i to kao rezultat sličnog povećanja u oba entiteta. Značajan doprinos je takođe došao kroz povećanje ostalih taksi, kazni i naknada od 12% (takođe nakon prilično sličnih stopa u entitetima). Skroman rast prihoda od direktnih poreza od 3,4% je najmanje doprinio povećanju prihoda entitetskih PU. Ovo je bila jedina stavka koja se bitno razlikovala između entiteta sa značajnim rastom od 8,3% u FBiH, te smanjenjem od 2,9% u RS.

Tabela 3: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i sl

Naziv prihoda	FBiH februar			RS februar			BiH februar		
	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %
	2013	2014		2013	2014		2013	2014	
Direktni porezi	76,4	82,7	8,3	59,7	58,0	-2,9	136,1	140,6	3,4
Porez na dohodak	43,7	45,0	3,1	38,5	37,6	-2,5	82,2	82,6	0,5
Porez na dobit	17,0	18,5	9,2	17,3	17,1	-1,6	34,3	35,6	3,7
Porezi građana	15,5	18,9	21,8	2,4	1,8	-24,1	17,9	20,7	15,7
Ostali porezi	0,2	0,2	8,1	1,4	1,5	6,2	1,6	1,8	6,5
Ostale takse, kazne i naknade	70,8	78,6	11,0	40,8	46,4	13,8	111,6	125,0	12,0
Doprinosi	415,2	435,2	4,8	190,2	203,2	6,8	605,4	638,4	5,5
PIO	229,4	240,9	5,0	104,2	110,2	5,8	333,6	351,1	5,3
Zdravstvo	167,3	174,6	4,4	72,4	78,5	8,5	239,7	253,1	5,6
Nezaposleni	18,4	19,7	6,7	5,3	5,6	6,3	23,7	25,3	6,6
Dječija zaštita	-	-	-	7,8	8,2	6,0	7,8	8,2	6,0
Zapošljavanje invalida	-	-	-	0,6	0,6	-4,7	0,6	0,6	-4,7
UKUPNO	562,3	596,5	6,1	290,7	307,5	5,8	853,0	904,1	6,0

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je u februaru 2014. godine zabilježena deflacija od 1,6% g/g. Najznačajnija smanjenja cijena su u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića, stanovanja i energenata, prevoza, zdravstva, odjeće i obuće, te namještaja i kućanskih aparata (tabela ispod). Kretanje svjetskih cijena hrane i nafte je imalo značajan doprinos kretanju cijena u BiH.⁶ Indeks hrane na svjetskom tržištu u februaru 2014. godine je smanjen za 3,4% u odnosu na isti mjesec 2013. Slično, cijena nafte (brent) je smanjena za 6,6% g/g. Jedina kategorija CPI indeksa koja bilježi brži rast cijena u BiH u posmatranom mjesecu je alkohol i duvan, zbog povećanja akciza na cigarete.⁷

Tabela 4: Kretanje cijena odabranih kategorija CPI indeksa u BiH – poređenje g/g (%)

Kategorije	IV 2013.	I 2014.	II 2014.
Hrana i bezalkoholna pića	0,0	-4,0	-4,2
Stanovanje, vodosn., el. energ., plin i dr. energenti	0,8	-0,1	-0,1
Prevoz	-1,1	-0,6	-1,5
Zdravstvo	-1,7	-0,6	-0,6
Odjeća i obuća	-9,0	-5,2	-5,0
Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće	0,1	-0,5	-0,5
Alkohol i duvan	6,4	5,8	5,9
Deflacija u BiH	-0,1	-1,5	-1,6

Izvor: BHAS

3.2. Monetarni agregati

Ukupna novčana masa za prva dva mjeseca iznosila je 16,2 mlrd. KM i veća je za 8,9% g/g. Svi depoziti koji ulaze u sastav novčane mase, kao i gotovina izvan banaka zabilježili su rast na godišnjoj razini, što je prikazano i u tabeli ispod. Pričuvni novac za prva dva mjeseca 2014. godine iznosio je 6,3 mlrd. KM i zabilježio je povećanje od 10,2% g/g.

Tabela 5: Monetarni agregati (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Pričuvni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u inozemnoj valuti	Ostali depoziti u inozemnoj valuti	Kvazi novac (QM)	Novac u širem smislu (M2)
1	3	4	5	6=4+5	7	8	9	10=7+8+9	11=6+10
01.2014.	6.277	2.491	4.112	6.603	3.065	1.150	5.237	9.452	16.056
02.2014.	6.336	2.555	4.062	6.617	3.073	1.267	5.230	9.570	16.187
Stope rasta g/g									
01.2014.	9,6%	6,6%	10,1%	8,7%	14,9%	6,4%	3,9%	7,6%	8,0%
02.2014.	10,2%	8,3%	9,1%	8,8%	14,6%	18,3%	4,0%	9,0%	8,9%

Izvor: CBBiH

⁶ Izvor MMF baza podataka, Commodity prices, cijene hrane i nafte na svjetskom tržištu, mjesečni podaci <http://www.imf.org/external/np/res/commod/index.aspx>

⁷ Prema Odluci Uprave za indirektno oporezivanje o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete za 2014. godinu posebna akciza na cigarete se uvećava na 0,90 KM za pakovanje cigareta od 20. komada, a minimalna akciza iznosi 2,09 KM za pakovanje cigareta od 20. komada.

3.3. Prosječna obvezna pričuva

Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH za prva dva mjeseca iznosio je 3,4 mlrd. KM. Od tog iznosa, 1,3 mlrd. KM se odnosi na prosječne obvezne pričuve, a 2,1 mlrd. KM jeste višak iznad obvezne pričuve. Prosječna stopa obvezne pričuve iznosila je 8,6%, dok je implicitna stopa obvezne pričuve iznosila 21,7%.

Tabela 6: Prosječna obvezna pričuva (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Osnovica za obračun obvezne pričuve	Prosječne obvezne pričuve	Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH	Razlika	Stopa obvezne pričuve	Implicitna stopa obvezne pričuve
1	2	3	4	5=4-3	6	7
01.2014.	15.706,9	1.343,4	3.412,4	2.069,0	8,6%	21,7%
02.2014.	15.695,9	1.342,4	3.403,2	2.060,8	8,6%	21,7%
Stopa rasta g/g						
01.2014.	5,3%	6,0%	13,8%	19,5%	-	-
02.2014.	5,3%	5,9%	14,0%	20,0%	-	-

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne pričuve Centralne banke BiH

Bruto devizne pričuve za prva dva mjeseca 2014. godine iznosile su 6,9 mlrd. KM, a stopa rasta iznosila je 8,9% g/g. U strukturi deviznih pričuva dominiraju investicije u vrijednosne papire (68,1%). Zatim slijede depoziti kod nerezidentnih banaka (28,5%), zlato (2,6%) i inozemna valuta (0,8%).

Tabela 7: Devizne pričuve (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Razdoblje	Zlato	Držanje SDR	Inozemna valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne pričuve	Neto devizne pričuve	Monetarna pasiva	Neto inozemna aktiva CBBiH
1	2	3	4	5	6	7	8=2+...7	10	11	12=10-11
01.2014.	172,0	96,2	119,7	2.469,4	0,0	4.165,9	7.023,2	7.022,2	6.568,9	453,3
02.2014.	182,3	2,6	57,6	1.976,5	0,0	4.727,9	6.946,8	6.944,7	6.483,6	461,1
Stopa rasta g/g										
01.2014.	-25,4%	2086,4%	207,7%	44,6%	-	-4,2%	11,0%	11,0%	12,3%	-5,0%
02.2014.	-19,5%	23,8%	2,1%	11,5%	-	9,5%	8,9%	8,9%	10,3%	-7,7%

Izvor: CB BiH

3.5 Depoziti

Ukupni depoziti na kraju drugog mjeseca 2014. godine iznosili su 14,4 mlrd. KM i veći su za 8,8% g/g. Kao i u prethodnim razdobljima, depoziti sektora stanovništva dali su najveći doprinos rastu ukupnih depozita. Sektorska struktura depozita kao i trend kretanja prikazani su u tabeli ispod⁸.

⁸ Sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna i privatna poduzeća. Sektor opće vlade čine sve razine vlada u BiH. Za potrebe izrade Informacije ostali sektor čine: ostale finansijske institucije, neprofitne organizacije i ostali.

Tabela 8: Kretanje depozita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Ostali
2014.	01.	14.329,2	8.435,7	3.502,2	1.199,6	1.191,7
2014.	02.	14.445,9	8.449,2	3.482,3	1.288,2	1.226,3
Stopa rasta g/g						
2014.	01.	7,8%	9,7%	8,1%	-6,3%	9,8%
2014.	02.	8,8%	8,3%	9,7%	5,7%	13,5%

Izvor: CBBIH

3.6 Krediti

Ukupni krediti u promatranom razdoblju iznosili su 16,5 mlrd. KM i veći su za 3,8% g/g. Najveći doprinos rastu dali su krediti plasirani sektoru stanovništva i sektoru nefinancijskih poduzeća koji i čine najveći dio ukupno plasiranih kredita. Krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća čine 51,1% ukupno plasiranih kredita, a zatim slijede krediti stanovništvu (42,8%), krediti općoj vladi (5,6%) i krediti ostalim sektorima.

Tabela 9: Kretanje kredita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Krediti ostalim sektorima
2014.	01.	16.381,4	7.053,7	8.330,3	903,3	94,2
2014.	02.	16.522,1	7.067,4	8.441,0	921,6	91,9
Stopa rasta g/g						
2014.	01.	3,3%	4,5%	1,7%	8,2%	5,8%
2014.	02.	3,8%	4,7%	2,5%	10,5%	3,0%

Izvor: CBBIH

3.7. Berze u BiH

Na „Sarajevskoj berzi“ („SASE“) u mjesecu februaru 2014. godine ostvaren je promet u iznosu 41,2 miliona KM što čini 79,1% od ukupnog ostvarenog prometa na berzama u BiH u ovome mjesecu. Promet na „SASE“ u mjesecu februaru je veći 5,6 puta odnosu na promet u istom mjesecu u 2013. godini.

Na „Banjalučkoj berzi“ („BLSE“) u mjesecu februaru 2014. godine ostvaren je promet u iznosu od 10,9 miliona KM što čini 20,9% od ukupnog prometa ostvarenog na berzama u BiH u ovome mjesecu. Promet na „BLSE“ je manji za 35,7% u odnosu na promet u istome mjesecu prošle godine. Ukupan promet u mjesecu februaru na obje berze („SASE“ i „BLSE“) u iznosu od 52,1 miliona KM bilježi rast od 114,3% poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2013. godine.

Tabela 10: Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Feb-12	27.397.962,00	6.035.546,37	33.433.508
Feb-13	7.360.747,22	16.936.850,67	24.297.598
Feb-14	41.173.629,93	10.887.701,58	52.061.332

Izvor: „SASE“ i „BLSE“

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na „Sarajevskoj berzi“ („SASE“) u mjesecu februaru 2014. godine sa vrijednostima u mjesecu februaru 2013. godine zabilježen je minimalan pad od 1,6%, dok kapitalizacija na „Banjalučkoj berzi“ („BLSE“) u mjesecu februaru 2014. godine bilježi rast od 2,7% u poređenju sa vrijednosti u mjesecu februaru 2013. godine. Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze („SASE“ i „BLSE“) u februaru 2014. godine bilježi rast od 0,4% u odnosu na vrijednosti u mjesecu februaru 2013. godine.

Kapitalizacija u mjesecu februaru 2012, 2013 i 2014. godine je iznosila:

Tabela 11: Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Feb-12	4.374.219.868,01	3.714.068.261,05	8.088.288.129,06
Feb-13	4.667.265.171,73	4.077.889.460,02	8.745.154.631,75
Feb-14	4.593.046.562,44	4.189.152.438,68	8.782.199.001,12

Izvor: „SASE“ i „BLSE“

4. Vanjski sektor

U razdoblju I-II 2014. godine izvoz je iznosio 1,3 milijarde KM, što je za 5,1% više nego u istom razdoblju 2013. godine, dok je uvoz iznosio 2,2 milijardi KM, što je za 5,2% više nego u istom razdoblju prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom je iznosila 58,2%, dok je vanjskotrgovinski robni deficit iznosio 949 miliona KM.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prva dva mjeseca 2014. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi, rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, zatim mineralne tvari gdje spada nafta i električna energija; odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u januaru i februaru 2014. godine uvezla 330 miliona KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je pad uvoza ove vrste proizvoda za 8,7%.

Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prva dva mjeseca 2014. godine iznosio 307 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 17,1%. Na strani izvoza, vrijednost izvezenih proizvoda u kategoriji mašine iznosi 150 miliona KM i u odnosu na prošlu godinu ostvaren je rast od 17,5%.

Značaja uvoz ostvaren je u kategoriji hemijskih proizvoda u iznosu od 217 miliona KM i u poređenju sa prva dva mjeseca 2013. godine, primjetan je blagi rast uvoza ove kategorije proizvoda od oko 4%. Na drugoj strani, izvoz hemijskih proizvoda iznosio je 87 miliona KM i imao je godišnji rast od 8,2%.

BiH je u prva dva mjeseca 2014. godine uvezla 180 miliona KM prehrambenih proizvoda koji su bilježili godišnji pad uvoza od 8,4%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 202 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U odnosu na prošlu godinu ostvaren je rast uvoza baznih metala za 12,3%. Na strani izvoza

baznih metala situacija se nešto pogoršala i u prva dva mjeseca 2014. godine izvezeno je 260 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2013. godine primjetan je pad od 11%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u januaru i februaru 2014. godine ostvarila je izvoz od 156 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio rast od 8,3% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

Izvoz električne energije iznosio je 61 milion KM i u odnosu na prva dva mjeseca prošle godine ostvaren je pad izvoza za oko 20%.

Tabela 12: Uvoz, izvoz i trgovinski deficit (u KM)

u 000 KM	Januar – Februar 2013	Januar - Februar 2014	Promjena 2014/2013
IZVOZ	1.256.765	1.320.601	5,1%
UVOZ	2.157.548	2.269.928	5,2%
TRGOVINSKI DEFICIT	-900.783	-949.327	5,4%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

5. Strane direktne investicije

Prema revidiranim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH strana direktna ulaganja (SDU) su u zadnjem kvartalu 2013. godine iznosila 94,42 miliona KM što je dvostruko više u poređenju sa istim periodom u prošloj godini (zadnji kvartal 2012. godine). Ukupna nova SDU u 2013. godini su iznosila 283,86 miliona KM što predstavlja smanjenje za oko 34% u odnosu na ukupna ulaganja u 2012. godini.

Tabela 12: Ulaganja po kvartalima u 2011., 2012. i 2013. godini

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2011	93,2	101,87	111,48	121,12
2012	-4,98	309,27	78,96	47,10
2013	98,51	63,55	27,38	94,42

Izvor: „MOFTER“

Prema podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa najveća ulaganja u 2013. godine su bila od strane firme iz elektroenergetskog sektora i to u „ETF Rudnik i termoelektrana Stanari“ d.o.o. Stanari, „Comsar energy RS“ d.o.o. Banja Luka a značajno je i ulaganje u „Al Jazeera Network“ d.o.o. Sarajevo.

Od događaja koji će imati utjecaja na strane direktne investicije, treba spomenuti da je 2. decembra 2013. agencija za ocjenu kreditnog rejtinga „Moody’s Investors Service“ objavila godišnji izvještaj o kreditnom rejtingu Bosne i Hercegovine, prema kojem je kreditni rejting ostao isti „B3 sa stabilnim izgledima“.

Ulaganja u mjesecu januaru i februaru 2014. godine su iznosila 73,54 miliona KM.

Nakon rasprave na sjednici, Vijeće ministara je usvojilo sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Iz svega navedenog u Informaciji, a posebno na osnovu ostalih raspoloživih podataka, može se zaključiti da su kretanja u bh. ekonomiji za prva dva mjeseca 2014. godine bila pozitivnija u odnosu na prethodnu godinu, ali da, zbog trendova koji ukazuju na slab ekonomski rast u okruženju karakterisan padom nekih od važnijih bh. izvoznih tržišta, potrebno je poduzeti mjere i aktivnosti koje će poboljšati stanje u ekonomiji BiH.
2. Vijeće ministara će poduzeti sve potrebne mjere i aktivnosti iz svoje nadležnosti na promociji i privlačenju investicija, podršci izvozu, zapošljavanju radi poboljšanja stanja u gospodarstvu u BiH.
3. Vijeće ministara je primilo Informaciju k znanju.